

2010. gads
Eiropas gads
cīņai pret
nabadzību un
sociālo atstumtību

Plāns

Eiropas gadam cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību (2010)



LATVIJAS REPUBLIKAS
LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA



EIROPAS KOMISIJAS
PĀRSTĀVNIECĪBA LATVIJĀ



JAUNATNES ORGANIZĀCIJU APVIENĪBA "IMKA LATVIJA"
ASSOCIATION OF "YWCA/YMCA OF LATVIA"



BĒRNU FORUMS



Latvijas Darba devēju konfederācija



RĪGAS DOME



Bērnu un jauniešu
uzticības tālrunis

Lattelecom - 80009000, BITE - 1860, TELE2 - 28809000

Satura rādītājs

1. Situācijas raksturojums	3
1.1. Esošās problēmas un valsts stratēģija nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai	3
1.2. Administratīvā struktūra Eiropas gada (2010) īstenošanai	4
2. Plāns	5
2.1. Mērķi un rezultāti	5
2.2. Aktivitātes	6
2.3. Mērķgrupas	10
2.4. Dzimumu līdztiesība	11
2.5. Pieejamība un iesaistīšana	11
3. Apspriedes ar pilsonisko sabiedrību un ieinteresētajām personām.....	12
4. Pasākumu īstenošanas grafiks	13
5. Pārraudzība un novērtēšana	15

1. Situācijas raksturojums

1.1. Esošās problēmas un valsts stratēģija nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai

2000.gadā, kad Eiropadome pieņēma Lisabonas stratēģiju, tika izstrādāta Eiropas Savienības (turpmāk – ES) sociālās iekļaušanas stratēģija, kuras mērķis ir “ievērojami samazināt nabadzību un sociālo atstumtību ES līdz 2010.gadam”. Arī Latvija kopš iestāšanās ES ir apņēmusies risināt šos jautājumus. Sākot ar 2004.gadu, ir izstrādāti trīs ziņojumi nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai valstī: „Latvijas Nacionālais rīcības plāns nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai (2004-2006)”, „Nacionālais ziņojums par sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģiju 2006.-2008.gadam” un „Ziņojums par nacionālo sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģiju 2008.-2010.gadam”.

2008.gadā nabadzības riskam bija pakļauti 26% Latvijas iedzīvotāju, kas ir augstākais rādītājs starp visām ES dalībvalstīm. Analizējot nabadzības riskam pakļautos iedzīvotājus pēc vecuma, 2008.gadā pirmspensijas un pensijas vecuma cilvēki bija pakļauti vislielākajam nabadzības riskam - 58% (75 gadi un vecāki), 51% (65 gadi un vecāki), kā arī 46% (60 gadi un vecāki). 17% jaunieši (18 -24 gadi) bija pakļauti nabadzības riskam. No dzimuma aspekta vērtējot, sievietes Latvijā ir pakļautas nabadzībai vairāk nekā vīrieši, īpaši sievietes, kuras dzīvo vienas - 67% (vīriešiem - 49%). Savukārt pēc mājsaimniecību veida 2008.gadā vislielākajam nabadzības riskam Latvijā bija pakļauti:

- pensionāri (65 gadi un vecāki), kuri dzīvo vieni - 83%;
- ģimenes ar bērniem, kurās ir tikai viens apgādnieks (galvenokārt - sievietes) jeb nepilna ģimene - 42%;
- daudz bērnu ģimenes (divi pieaugušie ar 3 un vairāk apgādībā esošiem bērniem) - 38%.

Infrastrukturā pieejamības nepietiekama nodrošināšana un sabiedrībā pastāvošie stereotipi un aizspriedumi par spējām, kas piemīt cilvēkiem ar invaliditāti, ir radījuši situāciju, ka personas ar invaliditāti ir viena no vairāk sociālās atstumtības riskam pakļautajām iedzīvotāju grupām.

Problēmas, ar kādām saskaras nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautie iedzīvotāji, kļūst aizvien kompleksākas. 2008.-2009.gadā straujā ekonomiskās izaugsmes apstāšanās ir veicinājusi bezdarba pieaugumu, kā arī citu ekonomisko un sociālo rādītāju pasliktināšanos. Pamatojoties uz Nodarbinātības valsts aģentūras datiem, bezdarba līmenis 2008.gadā bija 7,5% (vīriešiem – 8%, sievietēm – 6,9%). Reģionos ir ievērojamas bezdarba rādītāju atšķirības reģionos - 2008.gada beigās Rīgas reģionā reģistrētais bezdarba līmenis bija 5,5%, bet Latgales reģionā – 10,8%. Bezdarba līmenis valstī 2009.gada novembra beigās ir sasniedzis 15,1%. Joprojām saglabājas ievērojamas bezdarba rādītāju atšķirības visos Latvijas reģionos, kas turpina pieaugt. Mainīgie sociālekonomiskie apstākļi ir veicinājuši dažādu iedzīvotāju grupu lielāku sociālo atstumtību un nabadzību.

Ar 2009.gada 1.jūliju Latvijā darbu uzsāka 109 novadi un 9 republikas pilsētas. Pirms tam Latvijā bija 26 rajonu pašvaldības un 522 vietējās pašvaldības. Pašvaldību iedzīvotājiem ir nepietiekoša informācija un zināšanas par savām sociālajām tiesībām un dažādu pakalpojumu pieejamību pēc administratīvi teritoriālās reformas. Lai radītu visā valstī teritorijā cilvēkiem vienlīdzīgas iespējas saņemt viņu vajadzībām atbilstošus pakalpojumus un palīdzību, ir jāveic pasākumi, lai pašvaldību iedzīvotāju tiesības uz sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību, kā arī informācija par citiem pakalpojumiem, tiktu īstenotas pilnā mērā, savlaicīgi un kvalitatīvi.

Nemot vērā straujās ekonomiskās izaugsmes apstāšanos ne tikai Latvijā, bet arī ES un pasaulē kopumā, kas ir veicinājusi bezdarba un dažādu iedzīvotāju grupu lielāku sociālo atstumtību un nabadzību, daudz lielāka uzmanība ir jāpievērš sociālās iekļaušanas jautājumiem. Latvijas ziņojumā par nacionālo sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģiju 2008.-

2010.gadam ir izvirzīti trīs prioritārie politikas uzdevumi, kuri balstās uz aktīvās iekļaušanas pamatprincipiem:

- 1) sekmēt efektīvāku līdzdalību un integrāciju darba tirgū;
- 2) uzlabot ienākumu atbalsta sistēmas;
- 3) sekmēt pieejamību kvalitatīviem pakalpojumiem.

2010.gads ir noteikts par Eiropas gadu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību (turpmāk – Eiropas gads (2010)), pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 22.oktobra Lēmumu Nr.1098/2008/EK par Eiropas gadu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību (2010.gads).

Lai piedalītos Eiropas gada (2010) īstenošanā, ir izstrādāts plāns Eiropas gadam (2010). Plānā iekļautie pasākumi ir informatīva un izglītojoša rakstura, iekļaujot un visas vecuma grupas un abus dzimumus aptveroši. Eiropas gada (2010) ieviešanai būs nozīmīga loma sociālās kohēzijas un solidaritātes saglabāšanā un veicināšanā.

1.2. Administratīvā struktūra Eiropas gada (2010) īstenošanai

Administratīvā struktūra ietver atbildīgo valsts institūciju, vadības komiteju, plāna ieviešanas darba grupu un nacionālos koordinatorus.

Atbildīgā valsts institūcija par Eiropas gada (2010) ieviešanu nacionālajā līmenī ir Labklājības ministrija. Tās galvenie uzdevumi ir īstenot, pārraudzīt un novērtēt plāna Eiropas gada (2010) ieviešanu, nodrošinot sadarbību ar sociālās iekļaušanas politikas veidošanā un īstenošanā iesaistītajām pusēm.

Lai organizētu Eiropas gadu (2010), ir izveidota **vadības komiteja**, kuras uzdevumi būs pārraudzīt Eiropas gadu (2010) kopumā, sekot līdz plāna iekļauto aktivitāšu gaitai un nodrošināt Eiropas gada (2010) pasākumu efektīvu mijiedarbību. Vadības komitejā ir iekļauti pārstāvji no Labklājības ministrijas un citām iesaistītajām ministrijām, Valsts kancelejas, Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā, Rīgas domes, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkla, Eiropas Kustības Latvijā, Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas “SUSTENTO”, Latvijas Dzimumu līdztiesības apvienības, Latvijas Lauku foruma, Latvijas Sarkanā krusta, Latvijas Pilsoniskās alianses, nacionālie korespondenti, kā arī sociālie partneri. Vadības komitejas sēdes notiks ne retāk kā reizi ceturksnī.

Lai savstarpēji koordinētu plāna aktivitātes, nodrošinot to savlaicīgu plānošanu, organizēšanu, ieviešanu un novērtēšanu, tiks izveidota **plāna ieviešanas darba grupa**, kuras sastāvā būs Labklājības ministrijas, Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkla, Eiropas Kustības Latvijā, Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas “SUSTENTO”, Latvijas Dzimumu līdztiesības apvienības, Latvijas Lauku foruma, Latvijas Sarkanā krusta, un citi pārstāvji no organizācijām, kas pārstāv sociālās atstumtības pakļautu personu intereses u.c. Var tikt veidotas apakšgrupas par atsevišķu aktivitāšu ieviešanu.

Nacionālie korespondenti Eiropas gada (2010) ietvaros ir sabiedrisko attiecību aģentūra „Nords Porter Novelli”, kuras galvenais uzdevums ir konsultēt un atbalstīt valsts atbildīgās institūcijas, t.i. Labklājības ministrijas, komunikācijas aktivitātes Eiropas gada (2010) īstenošanas laikā. Nacionāli korespondenti reizi mēnesī tiek ar atbildīgo valsts institūciju, Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā un Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīklu.

2. Plāns

Plāna galvenais mērķis ir mobilizēt iedzīvotājus, organizācijas, pašvaldības un valsts institūcijas aktīvai rīcībai, lai nodrošinātu Latvijas iedzīvotāju vajadzības krīzes situācijā, dalīties pieredzē un zināšanās, nodrošināt informāciju par tiesībām un iespējām ikvienam, jo īpaši - atzīt to personu tiesības uz cilvēka cienīgu dzīvi, kuri dzīvo trūkumā un ir sociāli atstumti.

Pilsoniskās aktivitātes veicināšanai un iespējai sniegt atbalstu līdzcilvēkiem attīstīšanai, ir būtiska loma plāna ietvaros, lai veidotu sabiedrību visiem. Sadarbība starp dažādām institūcijām - valsts, pašvaldību, nevalstiskajām, reliģiskajām, kultūras un citām organizācijām ir panākumu veiksmes garants.

2.1 Mērķi un rezultāti

Lai valsts, reģionālā un vietējā līmenī tiktu sasniegts Eiropas gada (2010) mērķis, ir noteikts trīs iniciatīvu kopums ar konkrētiem mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Visas iniciatīvas atbilst Eiropas gada (2010) pamatprincipiem¹, ir piemērotas Latvijas situācijai un Latvijas ziņojumā par nacionālo sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģiju 2008.-2010.gadam noteiktajām prioritātēm:

1.iniciatīva - Cilvēkredzējums kā sociāla vērtība

Iniciatīvas mērķis ir būtiski uzlabot un nostiprināt sabiedrības informētību par iespējām, kas pieejamas cilvēkiem, kuri cieš trūkumu, kuri ir mazāk aizsargāti sociāla riska situācijā un nespēj realizēt savas pamattiesības, kā arī nodrošināt sabiedrības iesaistīšanos problēmu risināšanā. Iniciatīvas ietvaros tiks nodrošināta sistemātiska informācijas izplatīšana, īstenojot vizuāli un saturiski saistošus publiskus sociālus un radošus pasākumus, kā arī veicinās plašsaziņas līdzekļu aktīvāku iesaistīšanos. Tiks nodrošināta psiholoģiskā un cita atbilstoša palīdzība iedzīvotājiem krīzes situācijās. Tā rezultātā informācijas un zināšanu nodošana būs galvenā pievienotā vērtība, kas nodrošinās sabiedrības iesaistīšanos problēmu risināšanā un veicinās sabiedrības uzskatu maiņu, stereotipu mazināšanu vai mainīšanu un sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju vienlīdzīgu iespēju un tiesību atzīšanu.

2.iniciatīva - Sadarbības un līdzdarbības platforma

Iniciatīvas mērķis ir rosināt diskusijas un uzlabot informācijas apriti par sociālās iekļaušanas jautājumiem, diskrimināciju un tās novēršanas iespējām valsts, reģionālajā un vietējā līmenī, iesaistot organizētās pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus. Tiks sekmēta NVO sadarbība un sadarbības tīklu attīstība, tai skaitā Latvijas Pretnabadzības tīkla izveide. Tiks organizētas apaļā galda diskusijas, tematiskās dienas sociālajos dienestos, nevalstiskajās organizācijās, bibliotekās un citur, kā arī citas aktivitātes, akcentējot domu apmaiņu un labās prakses piemērus, tajā skaitā, radot jaunas idejas bezdarbnieku iesaistei darbos, kas sniedz sociālo labumu sabiedrībai, Nodarbinātības valsts aģentūras pasākuma „Darba praktizēšana ar

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 22.oktobra Lēmuma Nr. 1098/2008/EK par Eiropas gadu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību (2010.gads) 2.pantā noteiktie pamatprincipi:

Tiesību atzīšana - atzīt to cilvēku pamattiesības uz cienīgu dzīvi un pilnvērtīgu dalību sabiedrības dzīvē, kuri dzīvo trūkumā un ir sociāli atstumti.

Dalīta atbildība un līdzdalība - palielināt sabiedrības atbildību par sociālās iekļaušanas politikas jomām un darbībām, uzsverot kā kolektīvo, tā individuālo atbildību cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību, kā arī veicinošu un atbalstošu brīvprātīgu pasākumu nozīmi.

Kohēzija - veicināt saliedētāku sabiedrību, padziļinot tās locekļu izpratni par priekšrocībām, ko visiem dod sabiedrība, kurā ir izskausta nabadzība, tiek atbalstīta taisnīga sadale un neviens nav atstumts.

Saistības un konkrēta rīcība - stiprināt politisko apņemšanos, mobilizējot visas ieinteresētās personas un politikā pievērsot galveno uzmanību tam, lai novērstu nabadzību un sociālo atstumtību un cīnītos pret tām, kā arī dotu turpmāku impulsu dalībvalstu un Eiropas Savienības rīcībai šajā jomā.

stipendiju” ietvaros. Šīs iniciatīvas ietvaros tiks izveidota resursu karte, kuras mērķis būs informācijas nodrošināšana par pašvaldības iedzīvotājiem pieejamajiem pakalpojumiem, t.sk. par pamatvajadzību (pajumti, pārtiku, apģērbu u.c.) nodrošināšanas iespējām; par iespēju saņemt psiholoģisko un krīžu atbalstu; par iesaistīšanos sabiedrībai derīgos pasākumos; par apmācības iespējas u.tml. Informācija resursu kartei tiks atjaunota un izplatīta iedzīvotājiem pašvaldību teritorijās. Rezultātā, pievēršot uzmanību konkrētām ar nabadzību un sociālo atstumtību saistītām problēmām, kā arī fokusējoties uz konkrētām mērķauditorijām, tiks padziļināta izpratne par sadarbības un līdzdarbības iespējām, cīnoties pret nabadzību un sociālo atstumtību, un veicināta katra iedzīvotāja iespēja iekļauties sabiedrībā.

3.iniciatīva - Pielāgošanās mainīgajiem sociālekonomiskajiem apstākļiem

Iniciatīvas mērķis ir dažādu jomu speciālistus mudināt rast inovatīvas pieejas cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos. Tiks organizētas Eiropas gada (2010) atklāšanas un noslēguma preses konferences un augstāko izglītības iestāžu, kuras piedāvā sociālā darba un sociālo zinātņu programmas, studentu pētījumi. Iniciatīvas rezultātā pētnieciski un radoši izziņātie inovatīvie risinājumi tiks izmantoti plānojot rīcībpolitiku sociālajā jomā Latvijā, t.sk., pilnveidojot pasākumus nākošajai sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģijai.

2.2. Aktivitātes

Nr.	Aktivitātes	Atbildīgais
	Plānotie uzdevumi	Atbildīgais un līdzatbildīgais
1.iniciatīva „Cilvēkredzējums kā sociāla vērtība”		
1.1.	Informācija mājas lapās internetā	LM²
1.1.1.	Izveidot atsevišķu sadaļu Labklājības ministrijas mājas lapā: www.lm.gov.lv , kas veltīta Eiropas gada (2010) aktivitātēm un pasākumiem	LM
1.1.2.	Organizēt sistemātisku informācijas publiskošanu attiecīgajā mājas lapas sadaļā	LM, LSOST ³ , Konsorcijs ⁴ u.c. iesaistītās puses
1.1.3.	Nodrošināt informācijas pieejamību par Eiropas gadu (2010) citās mājas lapās	LM, LSOST, Konsorcijs u.c. iesaistītās puses
1.1.4.	Nodrošināt informāciju par Latvijas aktivitātēm Eiropas Komisijas mājas lapā www.2010againstopoverty.eu un intratīklā	LM
1.2.	Eiropas gada (2010) informatīvā kampaņa	LSOST
1.2.1.	Nodrošināt Eiropas gada (2010) tēmas iekļaušanu TV diskusiju raidījumos	LSOST, Konsorcijs, Nords Porter Novelli ⁵
1.2.2.	Nodrošināt Eiropas gada (2010) tēmas iekļaušanu radio raidījumos	LSOST, Konsorcijs, Nords Porter Novelli

² LM - Labklājības ministrija

³ LSOST - Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls

⁴ konsorcijs - nevalstisko organizāciju konsorcijs, kas apvieno šādas organizācijas: Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls, Latvijas Kustība Eiropā, Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija „SUSTENTO”, Latvijas Dzimumu līdztiesības apvienība, Latvijas Sarkanais krusts, Latvijas Lauku forums

⁵ Nords Porter Novelli - sabiedrisko attiecību aģentūra „Nords Porter Novelli”

1.2.3.	Izvietot Eiropas gada (2010) vides reklāmu	Nords Porter Novelli
1.2.4.	Iesaistīt Eiropas gada (2010) pasākumos Eiropas gada (2010) vēstniekus	Nords Porter Novelli, LSOST
1.2.5.	Nodrošināt Eiropas Komisijas informatīvo materiālu sistemātisku izplatīšanu	Nords Porter Novelli, LM, LSOST, Konsorcijs, EK pārstāvniecība
1.2.6.	Izstrādāt informatīvos materiālus par pieejamo sociālo atbalstu pašvaldībā	LM
1.3.	Tematiski ikmēneša raksti reģionālajiem laikrakstiem	LM
1.3.1.	Organizēt regulārus (1x mēnesī) tematisku rakstus reģionālajos laikrakstos par sociālās iekļaušanas tēmām un Eiropas gada (2010) aktivitātēm	LM, LSOST, Konsorcijs
1.3.2.	Nodrošināt tematisko rakstu izplatīšanu reģionālajiem medijiem	LM
1.4.	Psiholoģiska palīdzība iedzīvotājiem krīzes situācijās	Biedrība „Skalbes”
1.4.1.	Nodrošināt 24 stundu psiholoģisko palīdzību iedzīvotājiem krīzes situācijās – bezmaksas pieeju	Biedrība „Skalbes”, RD LD ⁶
1.4.2.	Nodrošināt krīzes palīdzību bērniem un jauniešiem	Biedrība „Bērnu un jauniešu uzticības tālrunis”
1.5.	Eiropas gada (2010) dalība Eiropas Savienības dārza svētkos	LM
	Izstrādāt Eiropas gada (2010) teltis konceptu Eiropas Savienības dārza svētkos	LM, LSOST, Konsorcijs, Nords Porter Novelli, ĀM ⁷
1.6.	Eiropas Komisijas pasākums Baltijas valstīs „Baltijas solidaritātes diena”	LM
	Koordinēt EK iniciētā pasākuma „Baltijas solidaritātes diena” īstenošanu	LM
2.iniciatīva „Sadarbības un līdzdarbības platforma”		
2.1.	Apaļā galda diskusijas reģionos par sociālās iekļaušanas politikas jomām un darbībām	LLF⁸
2.1.1.	Izstrādāt kopīgus instrumentus un procedūras apaļā galda diskusiju organizēšanai	LM, LSOST, LPSDSA ⁹
2.1.2.	Izstrādāt darba programmu apaļā galda diskusijām par sociālās iekļaušanas politikas jomām un darbībām	LM, LLF, LSOST, LPSDSA
2.1.3.	Noorganizēt 5 apaļā galda diskusijas reģionos	LLF, LSOST, LPSDSA, RD LD

⁶ RD LD - Rīgas domes Labklājības departaments

⁷ ĀM – Ārlietu ministrija

⁸ LLF - Biedrība „Latvijas Lauku forums”

⁹ LPSDSA - Latvijas Profesionālo sociālā darba speciālistu asociācija

2.2.	Resursu kartes izveidošana	LDzLA¹⁰
2.2.1.	Izveidot resursu karti, identificējot dažādu adresātu un mērķa grupu vajadzības un pielāgojot to konkrētas ģeogrāfiskās teritorijas vajadzībām	LDzLA EK pārstāvniecība ¹¹
2.2.2.	Izveidot kontaktpersonu, kuras ir atbildīgas par resursu kartes datu papildināšanu un publiskošanu pašvaldību mājas lapās, tīklu	LDzLA, LPS ¹²
2.2.3.	Nodrošināt kontaktpersonu apmācību	LM
2.2.4.	Organizēt informatīvos pasākumus par izveidoto resursu kartes pieejamību	LDzLA EK pārstāvniecība
2.2.5.	Kopējo karti kā google map publicēt www.lm.gov.lv	LM
2.3.	Tematiskās dienas	EKL¹³
2.3.1.	Izstrādāt kopīgus instrumentus un procedūras /tematisko dienu organizēšanai	EKL
2.3.2.	Organizēt tematisko dienu sievietēm (8.marts)	STI ¹⁴ Eiropas Parlamenta Informācijas birojs
2.3.3.	Organizēt Eiropas tematisko dienu (9.maijs)	EKL
2.3.4.	Organizēt tematisko dienu bērniem (1.jūnijs)	IMKA Latvija ¹⁵
2.3.5.	Organizēt tematisko dienu tēviem (12.septembris)	LBF ¹⁶ Biedrība „Avantis”
2.3.6.	Organizēt tematisko dienu vecāka gadagājuma cilvēkiem (1.oktobris)	LPF ¹⁷
2.3.7.	Organizēt tematisko dienu par cienīgu darbu/ cienīgu algu (7.oktobris)	LBAS ¹⁸
2.3.8.	Organizēt tematisko dienu cilvēkiem ar invaliditāti (3.decembris)	SUSTENTO ¹⁹
2.3.9.	Koordinēt pasākumus un sniegt konsultatīvu atbalstu	EKL
2.4.	Informatīvie reģionālie semināri par iekļaušanās iespējām darba tirgū	NVA²⁰
2.4.1.	Izstrādāt kopīgus instrumentus un procedūras informatīvo semināru reģionos organizēšanai	NVA, LPS, LDDK ²¹ , LBAS, VDI ²² , LLF
2.4.2.	Organizēt un koordinēt 28 informatīvos reģionālos seminārus par iekļaušanās darba tirgū iespējām (piedāvājumiem pakalpojumiem bezdarbniekiem, darba meklētājiem, nodarbinātajiem, nākotnē	NVA, LPS, LDDK, LBAS, VDI, LLF,

¹⁰ LDzLA - Latvijas Dzimumu līdztiesības apvienība

¹¹ EK pārstāvniecība - Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā

¹² LPS - Latvijas Pašvaldību savienība

¹³ EKL – Biedrība „Eiropas kustība Latvijā”

¹⁴ STI – Biedrība „Sieviešu tiesību institūts”

¹⁵ IMKA Latvija – Jaunatnes organizāciju apvienība “IMKA Latvija”

¹⁶ LBF – Apvienība “Latvijas Bērnu forums”

¹⁷ LPF – Latvijas Pensionāru federācija

¹⁸ Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība

¹⁹ SUSTENTO –Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija „SUSTENTO”

²⁰ NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

²¹ LDDK – Latvijas Darba devēju konfederācija

²² VDI – Valsts darba inspekcija

	nepieciešamajām prasmēm, darba iespējām reģionā) kā vienu no būtiskākajiem sociālās atstumtības un nabadzības risku mazināšanas instrumentiem	IZM
2.5.	Labās prakses un praktisku padomu apkopojums	SUSTENTO
2.5.1.	Labās prakses anketas izstrāde un publicēšana	LM, LSOST
2.5.2.	Datu vākšana par labas prakses piemēriem, to izvērtēšana un izplatīšana	SUSTENTO, LSOST, EKL, LSK ²³ , LLF, LDzLA
2.5.3.	Apkopot, dokumentēt un izplatīt praktisko padomu, t.sk. dzīvesstāstu, apkopojumu	LSOST, LLF, Nords Porter Novelli
2.5.3.	Publicēt labās prakses un praktisko padomu apkopojumu: www.lm.gov.lv	LM
2.5.4.	Nodrošināt labāko labās prakses piemēru apbalvošanu un atzinības rakstu pasniegšana	LSOST, Eiropas Parlamenta deputāti, LM
2.6.	Nevalstisko organizāciju sadarbība plāna ieviešanai un nevalstiskā sektora stiprināšanai	LSOST
2.6.1.	Aktivizēt sieviešu un bērnu organizācijas, nodrošināt apmācības un atbalstu Eiropas gada (2010) vietējo pasākumu organizēšanai	LSOST
2.6.2.	Nodrošināt cilvēku ar invaliditāti organizācijām atbalstu cilvēku ar invaliditāti informēšanai par nabadzības novēršanas pasākumiem un nodrošināta līdzdalības koordinēšana	SUSTENTO
2.6.3.	Nodrošināt informācijas apriti, sadarbību ar masu medijiem, partneru loka paplašināšanu, Eiropas Savienības labās prakses papildināšanu	EKL
2.6.4.	Nodrošināt atbalstu NVO sadarbībai ar valdību un Saeimu, priekšlikumu virzība, konsultācijas	LDzLA
2.6.5.	Nodrošināt informāciju par pamatvajadzību nodrošināšanu NVO un pašvaldībām, NVO iespējām	LSK
2.6.6.	Nodrošināt sadarbību ar LEADER grupām, iesaistot uzņēmējus un lauku NVO	LLF
2.6.7.	Organizēt un rosināt profesionāļu iesaisti Latvijas Pretnabadzības tīkla izveidē	Biedrība „Skalbes”, LSOST, LPSDSA, EKL, u.c. iesaistītās puses
2.6.8.	Veicināt sadarbību ar tematiskiem tīkliem un citām organizācijām, kas pārstāv sociālās atstumtības riskam pakļautu cilvēku intereses	Biedrība „Skalbes”, LSOST
3.iniciatīva „Pielāgošanās mainīgajiem sociālekonomiskajiem apstākļiem”		
3.1.	Eiropas gada (2010) preses konferences	LM
3.1.1.	Organizēt Eiropas gada (2010) atklāšanas preses konferenci	LM, LSOST
3.1.2.	Organizēt Eiropas gada (2010) noslēguma preses konferenci	LM, LSOST

²³ LSK – Biedrība „Latvijas Sarkanais krusts”

3.2.	Sociālā darba speciālistu konference	RD LD
	Organizēt sociālā darba speciālistu konferenci par nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanas iespējām	RD LD
3.3.	Pētniecības darbi par sociālās iekļaušanas politikas attīstību Latvijā	LM
3.2.1.	Organizēt pētniecības darbu par sociālās iekļaušanas politikas attīstību Latvijā tēmu apkopojumu un izsūtīšanu augstākās izglītības iestādēm, kuras piedāvā sociālā darba un sociālo zinātņu programmas.	LM
3.2.2.	Organizēt izstrādāto pētījumu rezultātu apkopojumu.	LM
3.2.3.	Nodrošināt labāko pētījumu apbalvošanu un atzinības rakstu pasniegšanu	LSOST, Eiropas Parlamenta deputāti, LM
3.4.	Brīvprātīgo akcijas, mantu apmaiņas tirdziņi	LSK
3.3.1.	Izstrādāt kopīgas procedūras brīvprātīgo akcijas, mantu apmaiņas tirdziņi organizēšanai	LSK
3.3.2.	Sniegt konsultatīvu atbalstu brīvprātīgo iniciatīvām	LSK
3.3.3.	Organizēt atsevišķus pasākumus 2010.gada 17.oktobrī Starptautiskajā pretnabadzības dienā	LSOST, Eiropas Parlamenta deputāti
3.3.4.	Nodrošināt labāko pasākumu rīkotāju apbalvošanu	LSOST, Eiropas Parlamenta deputāti

2.3. Mērķgrupas

- *Sabiedrība kopumā*

Sākotnēji ir jāvēršas pie visas sabiedrības kopumā, sniedzot informāciju par Eiropas gada (2010) mērķi, pamatprincipiem un iecerētajām aktivitātēm, tādējādi tiks rīkota Eiropas gada (2010) atklāšanas preses konference. Eiropas gadu (2010) noslēdzot, tiks rīkota noslēguma preses konference. Ar televīzijas, radio raidījumu, tematisku ikmēneša rakstu un informatīvo materiālu par sociālo atbalstu pašvaldībā starpniecību tiks uzrunāta sabiedrība kopumā. Ar vides reklāmu palīdzību tiks uzrunāti Latvijas pilsētu iedzīvotāji, kā arī dažāda veida Eiropas Komisijas sagatavotie materiāli tiks izvietoti sabiedrībai pieejamās vietās, piemēram, pašvaldību sociālajos dienestos, bibliotēkās, Eiropas Savienības informācijas centros, nevalstisko organizāciju telpās un pasākumos.

Informācija par Eiropas gada (2010) aktivitātēm tiks regulāri nodrošināta Labklājības ministrijas mājas lapā internetā www.lm.gov.lv, kur tiks arī iniciētas dažādas diskusijas. Arī citas iesaistītās puses nodrošinās informācijas pieejamību internetā par Eiropas gada (2010) norisēm.

- *Sociālās atstumtības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas*

Ir ļoti svarīgi nodrošināt informāciju reģionos bezdarbniekiem, darba meklētājiem, bezdarba riskam pakļautām personām u.c. interesentiem par viņu tiesībām un iespējām darba tirgū. Sadarbībā ar Nodarbinātības Valsts aģentūru un tās filiālēm tiks rīkoti 28 semināri, lai informētu par esošajām iekļaušanās darba tirgū iespējām (pakalpojumiem bezdarbniekiem, darba meklētājiem, darba devējiem, nodarbinātajiem), kā arī par iespējām piedalīties aktīvajos nodarbinātības un preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos, lai ar personas konkurētspējas darba tirgū celšanas instrumentiem mazinātu sociālās atstumtības un nabadzības riskus.

Īpaši tiks veicināta pensionāru, bērnu un jauniešu, personu ar invaliditāti, ģimeņu ar bērniem u.c. sadarbības un līdzdarbības iespējas nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanā. Tas tiks panākts, sekmējot valsts, pašvaldību un nevalstisko organizāciju sadarbību, informācijas apriti un jaunu iniciatīvu īstenošanu, iesaistot sociālās atstumtības riskam pakļautos iedzīvotājus lēmumu pieņemšanā.

- *Studenti*

Augstākās izglītības iestāžu, kuras piedāvā sociālā darba un sociālo zinātņu programmas, studenti tiks aicināti aktīvāk iesaistīties sociālās iekļaušanas politikas attīstības procesā, izstrādājot savus pētnieciskos darbus atbilstoši Eiropas gada (2010) tematikai.

- *Organizētās pilsoniskās sabiedrības pārstāvji*

Organizētās pilsoniskās sabiedrības pārstāvji (piemēram, biedrības, nodibinājumi, arodbiedrības, darba devēju organizācijas, reliģiskās organizācijas), kuras pārstāv sociālās atstumtības pakļautu personu intereses, veicina viņu interešu aizstāvību vai pārstāv profesionālus pakalpojumu sniedzējus un attīsta dialogu ar valsti. Eiropas gada (2010) ietvaros tiek turpināta iniciatīva veidot sadarbības tīklus, tai skaitā Latvijas Pretnabadzības tīklu, kur apvienotos nevalstiskās organizācijas, kuras darbojas nabadzības jautājumu risināšanā. Latvijas Pretnabadzības tīkla nostiprināšana veicinās efektīvu darbību cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību; kā arī sekmēs izpratni par šiem jautājumiem. Tiks rīkota Eiropas Pretnabadzības tīkla fokusa nedēļa Latvijā. Eiropas gada (2010) ietvaros sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām un pašvaldībām tiks veidotas resursu kartes, kur tiks apkopota, regulāri aktualizēta un izvietota publiski pieejamās vietās, arī internetā, informācija par ikvienā pašvaldībā pieejamajiem pakalpojumiem. Lai apzinātu un publiskotu labās prakses piemērus un praktiskus padomus, ko ir izstrādājušas un veiksmīgi īstenojušas institūcijas vai organizācijas, tiks veidots labās prakses konkurss. Tiks apkopoti dažādu sociālo problēmu iespējamie risinājuma varianti, realitātē ieviesti rīcības veidi, kas būs lietderīgi un izglītojoši citām organizācijām noteiktu sociālās atstumtības un nabadzības problēmu risināšanā. Tādējādi tiks atbalstīti veiksmīgi labās prakses piemēri sociālās iekļaušanas jomā.

- *Dažādu līmeņu lēmumu pieņēmēji*

Ir svarīgi uzrunāt dažādu līmeņu lēmumu pieņēmējus, t.sk., sociālos partnerus un citus organizētās pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus, jo tieši no efektīvas savstarpējās sadarbības un komunikācijas, kā arī informētības par notiekošo sociālās iekļaušanas jomā ir atkarīgs, cik veiksmīgi tiks risināti ar sociālo atstumtību un nabadzību un tās mazināšanu saistītie jautājumi. Tiks organizētas piecas apaļā galda diskusijas reģionālajā līmenī par aktuāliem sociālās iekļaušanas jautājumiem, par līdzšinējo un turpmāk nepieciešamo rīcību nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanā. Tiks stiprināta saikne starp vietējo pašvaldību politiķiem un praktiķiem, un politikas plānotājiem nacionālajā līmenī, īpaši veicinot sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām un citām iesaistītajām institūcijām.

2.4. Dzimumu līdztiesība

Svarīgs priekšnosacījums Eiropas gada (2010) kopējos procesos ir dzimuma perspektīva, kas paredz ņemt vērā dažādās sievietes un vīriešu vajadzības, spējas un intereses.

Analizējot Latvija situāciju jāsecina, ka nabadzība un sociālā atstumtība nereti ir tieši sievietes, nevis vīriešu problēma, un ka sievietes vairāk nekā vīrieši ir pakļautas nabadzības riskam. Šāda tendence īpaši vērojama to iedzīvotāju vecuma grupā, kuriem ir 65 vai vairāk gadu. Tas izskaidrojams ar sievietes zemāku darba algu (vidēji par 15% zemāka nekā vīriešiem) un attiecīgi zemāku pensiju, ko ietekmē ilgstoši pārtraukumi nodarbinātībā, kas saistīti ar bērnu kopšanu un citiem faktoriem, kā arī priekšlaicīga pensionēšanās.

Sagatavojot plānu, izvirzot iniciatīvas un aktivitātes, dzimumu līdztiesības aspekts ir ņemts vērā, un būs neatņemama sastāvdaļa visā plāna īstenošanas gaitā, lai gan sievietes, gan vīrieši

kļūtu par Eiropas gada (2010) aktīviem dalībniekiem un rezultātu ieguvējiem. Dzimumu līdztiesības aspekts tiks ņemts vērā, plānojot konkrētus pasākumus aktivitāšu īstenošanai.

2.5. Pieejamība un iesaistīšana

Plānā ietvertās iniciatīvas ir balstītas uz sociālajām attiecībām un sabiedrības locekļu savstarpēju līdzdarbību, kā arī sadarbības iespēju attīstīšanu un iespēju vienlīdzību, lai tādējādi veicinātu ikviena sabiedrības locekļa dzīves kvalitātes uzlabošanos gan tuvākā nākotnē, gan ilgtermiņā.

Aktualizējoties sabiedrības novecošanās jautājumiem, kas saistīti ar iedzīvotāju darbaspējas samazināšanos un vecāka gadagājuma cilvēku skaita palielināšanos, plāna ietvaros tiks veicināta vecāku gadagājumu cilvēku līdzdalība un līdzdarbība.

Cilvēku ar invaliditāti nabadzības un sociālās atstumtības iemesli ir zemie ienākumi, vides un informācijas nepieejamība un sabiedrībā vēl arvien pastāvošie stereotipi. Ņemot to vērā, plāna pasākumos uzsvars tiks likts arī uz cilvēku ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju atzīšanu, sekmējot vienādu tiesību un atbildības atzīšanu, kā arī nodrošinot vienlīdzīgu pieeju resursiem un to izmantošanas iespējām.

3. Apspriedes ar pilsonisko sabiedrību un ieinteresētajām personām

Atbildīgā valsts institūcija kā svarīgu priekšnoteikumu plāna veiksmīgai īstenošanai ir izvirzījusi starpinstitucionālo sadarbību.

Aktīvi līdzdarbojoties nevalstiskajām organizācijām – Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīklam, Eiropas Kustībai Latvijā, Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijai „SUSTENTO”, Latvijas Dzimumu līdztiesības apvienībai, Latvijas Sarkanajam krustam, Latvijas Lauku forumam, Latvijas Profesionālo sociālā darba speciālistu asociācijai u.c., notika plāna aktivitāšu plānošana Eiropas gada (2010) ietvaros. 2009.gada III un IV ceturksnī Labklājības ministrija un Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls ir organizējušas regulāras tikšanās par aktivitāšu plānošanu un atbildības sadalījumu, kā arī ideju ģenerēšanā Eiropas Komisijas pasākumam Baltijas valstīs. Tajās piedalījās Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā un nacionālie korespondenti.

Plāna atbalstam tika organizētas prezentācijas Latvijas sociālo dienestu vadītāju sanāksmē, Latvijas dzimumu līdztiesības organizāciju sanāksmēs, Latvijas Pretnabadzības tīkla seminārā un citos pasākumos.

Nozīmīgs konsultāciju instruments Eiropas gada (2010) sagatavošanas un īstenošanas procesā ir Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejai (turpmāk – SIPKK), kas Labklājības ministrijā ir izveidota 2007.gadā, lai attīstītu, pārraudzītu un novērtētu sociālās iekļaušanas politiku valstī. SIPKK sastāvā ir dažādu nozaru, kuru darbs saistīts ar nabadzības un sociālās atstumtības jautājumu risināšanu, pārstāvji gan no valsts institūcijām, t.sk., reģionālā līmeņa un sociālajiem partneriem, gan sabiedriskajām organizācijām, kas pārstāv sociāli atstumtu personu intereses u.c. SIPKK nodrošināja līdzdalību priekšlikumu sniegšanā par aktivitātēm Eiropas gada (2010) īstenošanā un arī turpmāk tiks nodrošinātas konsultācijas ar SIPKK locekļiem par plāna īstenošanas gaitu.

Lai aktīvi līdzdarbotos Eiropas gada (2010) īstenošanā un paustu gatavību risināt sociālo atstumtības un nabadzības un ar tās mazināšanu saistītos jautājumus, jebkura organizācija (piemēram, biedrības, nodibinājumi, arodbiedrības, darba devēju organizācijas, reliģiskās organizācijas u.c.) ir aicinātas piedalīties. Atbalstāmās darbības ir šādas:

- Atbalstot Eiropas gada (2010) mērķus, organizācijas savās interneta mājas lapās var publicēt sasaisti ar Eiropas gada (2010) Eiropas Komisijas mājas lapu: <http://2010againstpoverty.eu> un/vai uz Labklājības ministrijas mājas lapu: www.lm.gov.lv, kā arī izvietot banerus un publicēt tematiskus rakstus;
- Līdzdarboties Eiropas gada (2010) aktivitāšu īstenošanas procesā;
- Organizēt aktivitātes, kas sekmē Eiropas gada (2010) mērķu un pamatprincipu sasniegšanu.

Ja organizācija vēlas organizēt atsevišķu aktivitāti, kas sekmē Eiropas gada (2010) mērķu un pamatprincipu sasniegšanu, piemēram, seminārus, apaļos galpus, apmācības, konferences, sociālus un radošus pasākumus, un vēlas izmantot Eiropas gada (2010) logo, nepieciešams kontaktēties ar Labklājības ministriju, aizpildot pieteikuma veidlapu, kas ir publicēta www.lm.gov.lv. Labklājības ministrija izskatīs piedāvājumu un sniegs turpmākus norādījumus, kā arī iekļaus atbalstāmo pasākumu Eiropas gada (2010) pasākumu īstenošanas grafikā. Izmantojot Eiropas gada (2010) vārdu un logo, organizācija apņemas organizēt pasākumus un aktivitātes, kas atbilst Eiropas gada (2010) pamatprincipiem un mērķim, kā arī nodrošināt autortiesības.

Konsultatīvu atbalstu sniegs Eiropas Kustība Latvijā par tematisko dienu organizēšanu; Latvijas Dzimumu līdztiesības apvienība par resursu kartes izveidošanu, papildināšanu un

sadarbības veicināšanu ar valsts un pašvaldības institūcijām; Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija „SUSTENTO” par darbu ar cilvēkiem ar invaliditāti un viņu iesaistīšanu pasākumos; Latvijas Sarkanais Krusts par labdarības pasākumu un akciju veidošanu; Latvijas Lauku forums darbam lauku teritorijās; Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju tīkls par nevalstisko organizāciju kapacitātes celšanu, Eiropas gada (2010) pasākumu koordināciju un nevalstisko organizāciju sadarbību. Informāciju par Eiropas gada (2010) ieviešanu kopumā sniegs Labklājības ministrijas speciālisti.

Mājas lapā internetā www.lm.gov.lv tiks nodrošināts dialogs ar sabiedrību un ievietota aktuālā informācija par Eiropas gada (2010) norisi, kā arī dota iespēja ieinteresētajām personām jebkurā laikā ērti un savlaicīgi saņemt nepieciešamo informāciju.

4. Pasākumu īstenošanas grafiks

Plānu plānots īstenot laika posmā no 2010.gada janvāra līdz 2010.gada decembrim.

Plāna īstenošanas *sākumposmā* plānots organizēt Eiropas gada (2010) atklāšanas preses konferenci, līdz ar to pievēršot uzmanību Eiropas gada (2010) tematikai un nabadzības un sociālās atstumtības problēmu aktualitātei. Sadarbībā ar nacionālo korespondentu – sabiedrisko attiecību aģentūru „Nords Porter Novelli”, tiks nostiprināts dialogs ar plašsaziņas līdzekļiem, kā arī nodrošināta sistemātiska informācijas izplatīšana par Eiropas gadu (2010). Augstākās izglītības iestādes, kuras piedāvā sociālā darba un sociālo zinātņu programmas, tiks aicinātas ierosināt studentus izstrādāt pētnieciskos darbus par sociālās iekļaušanas tēmām. Tiks rīkotas reģionālās vienas dienas apaļā galda diskusijas ar iesaistītajām valsts pārvaldes institūcijām, reģioniem un pašvaldībām, sociālajiem partneriem un citiem organizētās pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem. Tiks nodrošināta informācijas apmaiņa, panelīdiskusijas un viedokļu apmaiņa par līdzšinējo un turpmāk nepieciešamo rīcību nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai, kā arī tiks identificētas nepieciešamās darbības, kas saistītas ar preču, pakalpojumu, ienākumu, tiesību u.c. pieejamības nodrošināšanu mazaizsargātajiem iedzīvotājiem, lai sekmīgi izveidotu resursu karti. Tiks koordinēta Eiropas Komisijas iniciētā pasākuma Baltijas valstīm „Baltijas solidaritātes diena” īstenošana.

Plāna īstenošanas *vidusposmā* plānots akcentēt nevalstisko organizāciju projektu aktivitātes, kas vērstas uz vispārēju sabiedrības izpratnes līmeņa paaugstināšanu, fokusējoties uz konkrētām mērķauditorijām – cilvēkiem ar invaliditāti, pensionāriem, ģimenēm ar bērniem un jauniešiem u.tml. Tiks organizētas tematiskās dienas, piemēram, sievietēm - 8.marts, Eiropas tematiskā diena - 9.maijs, atvērto durvju diena bērniem - 1.jūnijs, tēviem - 12.septembris, sociālajos dienestos, Eiropas Savienības Informācijas punktos un Europe Direct informācijas centros, un citur Latvijā. Tiks izstrādāti informatīvie materiālie par iedzīvotājiem pieejamo sociālo atbalstu pašvaldībā. Šajā posmā ir plānots organizēt resursu kartes izveidi un nodrošināt tā publicitāti un pieejamību, vienlaikus organizējot informēšanas pasākumus par resursu kartes izveidi. Tiks rīkoti informatīvie semināri reģionos par esošajām iekļaušanās darba tirgū iespējām kā sociālās atstumtības un nabadzības risku mazinošiem instrumentiem, kā arī rīkots labās prakses piemēru un praktisko padomu konkurss. Eiropas Savienības dārza svētku ietvaros (9.maijs) tiks nodrošināta Eiropas gada (2010) tēmas aktualizēšana. Tiks organizēta sociālā darba speciālistu konference par nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanas iespējām. Aktīvi notiks darbs nevalstisko organizāciju sadarbības veicināšanai, tai skaitā Latvijas Pretnabadzības tīkla izveidei un sadarbības veicināšanai ar tīkliem un citām organizācijām Eiropas Savienības valstīs, kas pārstāv sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku intereses.

Plāna īstenošanas *noslēgumā* plānots turpināt organizēt tematiskās dienas, t.i., vecāka gadagājuma cilvēkiem - 1.oktobris, tematiskā diena par cienīgu darbu/ cienīgu algu - 7.oktobris, cilvēkiem ar invaliditāti -3.decembris. Tiks rīkots atsevišķs pasākums 17.oktobrī, kas ir Starptautiskā pretnabadzības diena. Norisināsies Eiropas Komisijas iniciētā pasākuma

„Baltijas solidaritātes diena” īstenošana. Gada noslēgumā tiks rīkota preses konference, kurā Eiropas gada (2010) ietvaros piedāvātās inovatīvās pieejas tiks izmantotas, plānojot rīcībpolitiku sociālajā jomā Latvijā.

Eiropas gada (2010) administratīvo funkciju un aktivitāšu īstenošanas grafiks attēlots šādi:

Aktivitāte	2010.gads											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.1.												
1.2.												
1.3.												
1.4.												
1.5.												
1.6.												
2.1.												
2.2.												
2.3.												
2.4.												
2.5.												
2.6.												
3.1.												
3.2.												
3.3.												
3.4.												
Vadības komiteja												

5. Pārraudzība un novērtēšana

Par Eiropas gada (2010) īstenošanu kopumā atbild Labklājības ministrija. Plāna pārraudzību veiks vadības komiteja. Par plāna aktivitāšu koordinēšanu, plānošanu, organizēšanu un novērtēšanu atbild plāna ieviešanas darba grupa.

Plāna pārraudzībai un novērtēšanai tiks izmantoti:

✓ **Pārskati**

Pēc katras aktivitātes (vai ne retāk kā 1x 3 mēnešos) tās īstenoātājs sagatavos pārskatu par aktivitātes norisi, dalībniekiem, rezultātiem utt. un iesniegs Labklājības ministrijā. Eiropas gada (2010) noslēgumā Labklājības ministrijas sadarbībā ar iesaistītajām nevalstiskajām organizācijām sagatavos gala ziņojumu, izmantojot iepriekšminētos aktivitāšu pārskatus, īstenošanas laikā apkopoto informāciju, t.sk., diskusiju materiāli, sēžu protokolus u.c. Gala ziņojums pēc apstiprināšanas vadības komitejā tiks ievietots Labklājības ministrijas mājas lapā internetā www.lm.gov.lv. Organizācijām, kuras īsteno Eiropas gada (2010) aktivitātes un kurām tiek piesaistīts finansējums, būs jāizstrādā gala finanšu pārskati vai cita nepieciešamā informācija, atbilstoši līgumā ar finansētāju noteiktajam.

✓ **Saturiskā novērtēšana**

Tiks organizētas plāna ieviešanas darba grupas regulāras tikšanās visā plāna īstenošanas laikā, lai nodrošinātu aktivitāšu koordinēšanu un īstenošanas progresu, kā arī, lai lemtu par nepieciešamajām izmaiņām, pārrunātu radušos problēmjaudātājumus un veidus, kā tos risināt.

✓ **Vadības komiteja**

Plāna ieviešanas darba grupas pārstāvji piedalīsies un ziņos par plāna aktivitāšu izpildi Labklājības ministrijas izveidotajā vadības komitejā, kuras uzdevumi būs pārraudzīt Eiropas gadu (2010) kopumā, sekot līdz plāna iekļauto aktivitāšu gaitai un nodrošinātu Eiropas gada (2010) pasākumu efektīvu mijiedarbību. Vadības komitejas sēdes notiks ne retāk kā reizi ceturksnī.

✓ **Sabiedrības atgriezeniskā saite**

Atbildīgā valsts institūcija organizēs interaktīvas diskusijas mājas lapā internetā www.lm.gov.lv, lai ieinteresētās personas varētu izteikt savu viedokli un novērtējumu par Eiropas gada (2010) ietvaros īstenojamajām aktivitātēm. Sabiedrisko attiecību aģentūra „Nords Porter Novelli” apkopos mediju atsauksmes u.c. informāciju.